

สรุปประเด็นสำคัญของรายงาน เรื่อง ASEAN Insurance Pulse Project 2017 และ 2018

จัดทำโดย : นายจักริน มัทธนะสมบูรณ์

แหล่งที่มา : ASEAN Insurance Pulse Project 2017 and 2018 by Dr. Schanz, Alms & Company

ในช่วง ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑ ASEAN Insurance Council (AIC) ได้สนับสนุนงานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับตลาดประกันภัยใน ASEAN ภายใต้แนวคิด (Theme) “ASEAN Insurance Pulse Project 2017 - 2018” โครงการวิจัยนี้จัดทำโดย Dr. Schanz, Alms & Company ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ASEAN Insurance Pulse Project 2017 เน้นการบูรณาการ (Integration) ตลาดประกันภัยในอาเซียน เข้ากับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (The ASEAN Economic Community : AEC) แนวคิดริเริ่มของ AEC มีวัตถุประสงค์ทำให้เกิดประโยชน์ต่อตลาดประกันภัยของ ASEAN และบริษัทประกันภัยที่ประกอบธุรกิจในภูมิภาคนี้ ผลการวิจัยนี้ได้สัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารระดับสูงของบริษัทประกันภัยในประเทศและบริษัทต่างชาติ คนกลาง (intermediaries) และสมาคมประกันภัย (trade organizations) ซึ่งดำเนินการในภูมิภาค การสำรวจครั้งนี้ทำให้ทราบถึงภาพรวมของสถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตของธุรกิจประกันภัยในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งมีมูลค่าตลาดธุรกิจประกันวินาศภัย ๒๓ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

ASEAN Insurance Pulse Project 2018 เน้นเรื่องการอุดช่องว่างของการประกันวินาศภัย (non-life insurance protection gaps) กล่าวคือ เป็นสัดส่วนความเสียหายที่ไม่ได้เอาประกันภัยไว้ต่อความเสียหายรวมทางเศรษฐกิจรวมที่เกิดจากภัยธรรมชาติและเหตุการณ์ไซเบอร์ ยกตัวอย่างเช่น เหตุการณ์ที่อาจขัดขวางการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศและพัฒนาการทางสังคมอย่างรุนแรง ซึ่งการสูญเสียขนาดใหญ่ที่มีประกันภัยจะส่งผลกระทบต่อฐานะการคลัง และความสามารถในการฟื้นตัวของประเทศ การวิจัยนี้ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารระดับสูงในภูมิภาค ผลการศึกษาพบว่า การประกันภัยสุขภาพมีช่องว่างมากที่สุด รองลงมา คือ ภัยธรรมชาติ และที่อยู่อาศัย

ความตระหนักรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของการประกันภัย ทศนคติของผู้บริโภค รวมถึงความสามารถในการคุ้มครอง เป็นอุปสรรคที่สำคัญในการลดช่องว่างดังกล่าว งานวิจัยนี้ยังพบว่าธุรกิจการประกันภัยกลุ่มลูกค้ารายย่อยกำลังจะฟื้นตัว ในขณะที่แรงกดดันด้านราคาคาดว่าจะลดลง ผลกำไรยังคงมีเสถียรภาพหรือดีขึ้นจากการรับประกันภัยที่เข้มงวดขึ้นและอัตราการเติบโตของค่าเบี้ยประกันภัยที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก

สรุปสาระสำคัญของรายงาน Asian Insurance impulse project 2017

ข้อมูลการสำรวจมาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูง ๓๕ ประเทศ โดยมีการรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนพฤษภาคม ถึง กรกฎาคม ปี ๒๕๖๐

AEC และการประกันภัย

๑. ร้อยละ ๔๙ ของผลสำรวจเชื่อว่า การเข้ามาของ AEC จะช่วยให้เกิดการพัฒนาในเชิงบวกต่อบริษัทในแต่ละประเทศในระยะเวลา ๕ ปี ข้างหน้า ผู้บริหารส่วนใหญ่คาดว่า AEC จะเพิ่มส่วนแบ่งการตลาดประกันภัย โดยสนับสนุนส่งเสริมให้มีการแข่งขัน นวัตกรรม และธรรมาภิบาล ประโยชน์ที่ได้รับส่วนใหญ่มากจากการสนับสนุนให้เกิดบริการข้ามพรมแดนในส่วนของการประกันภัยรถยนต์ สุขภาพ การขนส่งทางทะเล การบิน การขนส่ง และประกันภัยทางด้านวิศวกรรม
๒. ร้อยละ ๖๓ ของผู้บริหารคาดหวังว่า AEC จะเป็นประโยชน์ต่อตลาดประกันภัยในประเทศมาก นวัตกรรม ความตระหนักและความพึงพอใจของลูกค้าที่เพิ่มขึ้นจะทำให้เกิดโอกาสสำหรับผู้เกี่ยวข้องในตลาดประกันภัยทั้งหมด อย่างไรก็ตาม ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นถูกคาดหวังว่าจะเป็นวิวัฒนาการมากกว่าการปฏิวัติ
๓. ร้อยละ ๕๑ ของผู้ให้สัมภาษณ์เชื่อว่า อัตราค่าเบี้ยประกันวินาศภัยต่อ GDP (Non-life Penetration) จะเพิ่มขึ้นซึ่งเป็นผลจาก AEC โดยผลกระทบดังกล่าวมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้นกับกลุ่มประเทศที่มีรายได้ต่ำ

๔. ร้อยละ ๕๗ เชื่อว่า AEC จะเป็นโอกาสสำคัญสำหรับบริษัทประกันภัยข้ามชาติ เนื่องจากมีประสบการณ์ในการบริหารในส่วนการขยายธุรกิจข้ามพรมแดนมากกว่า มีความเชี่ยวชาญเชิงลึก สถานะการเงินที่แข็งแกร่ง และชื่อเสียงของบริษัทเป็นที่รู้จัก
๕. เกือบทั้งหมดของผู้ให้สัมภาษณ์ (ร้อยละ ๙๔) มองว่า ความแตกต่างของกฎระเบียบจะเป็นอุปสรรคในการรวมตัวด้านประกันภัย AEC (AEC Insurance Integration) เรื่องที่กล่าวถึงค่อนข้างบ่อย ได้แก่ ความแตกต่างของกฎเกณฑ์เงินกองทุนขั้นต่ำและความสามารถในการชำระหนี้ (minimum capital and solvency regimes) กฎเกณฑ์ในการรับประกันภัยต่อ (reinsurance regulation) ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ความแตกต่างด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกันภัยและภาษีอากร (divergent insurance and tax laws) เช่นเดียวกับหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลของผลิตภัณฑ์ประกันภัยแบบและข้อความในกรมธรรม์ประกันภัย (product filings and policy wordings) ที่แตกต่างกัน
๖. ร้อยละ ๘๖ ของผู้ให้สัมภาษณ์มองว่า กรอบของกฎเกณฑ์ที่ใช้ร่วมกันที่ใช้ใน ASEAN มีประโยชน์อย่างยิ่ง การพัฒนาด้านการกำกับดูแลเป็นหัวใจสำคัญ ตามมาด้วยความคาดหวังเรื่องกรอบของกฎเกณฑ์ และภาษีให้มีความสอดคล้องกันมากขึ้น รวมทั้งโอกาสในการดำเนินธุรกิจประกันภัยในต่างประเทศ โดยมีต้นทุนที่แข่งขันได้ (cost-efficient)
๗. ร้อยละ ๖๙ ของผู้บริหารเชื่อว่า ในระยะปานกลาง AEC จะมีเงินกองทุนเพื่อชำระหนี้ (solvency capital requirements) ของแต่ละประเทศสูงขึ้น ซึ่งปัจจัยขับเคลื่อนที่สำคัญ คือ การพัฒนากฎเกณฑ์เงินกองทุนเพื่อชำระหนี้ ไปสู่เงินกองทุนตามระดับความเสี่ยง Risk-Based Capital (RBC)
๘. ร้อยละ ๗๔ ของผลสำรวจไม่ได้มองว่า AEC จะเป็นอุปสรรคต่อธุรกิจประกันภัยใน ๕ ปีข้างหน้า แม้ว่าร้อยละ ๙๕ จะคาดว่ามาตรการเปิดเสรีที่จะนำมาใช้จะเพิ่มการแข่งขันของธุรกิจประกันภัยในระดับภูมิภาค โดยที่กฎระเบียบจะสามารถกำกับดูแลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับการแข่งขันที่เพิ่มมากขึ้น
๙. ร้อยละ ๘๓ ของผู้เข้าร่วมสำรวจยังไม่เห็นทิศทางที่ชัดเจนของการรวมตัวธุรกิจประกันภัยใน AEC โดยเฉพาะอย่างยิ่งกำหนดเวลาที่สมเหตุสมผล หรือ Blueprint เฉพาะของธุรกิจประกันภัย ซึ่งจะสนับสนุนการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ของบริษัทได้

สถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มของตลาดประกันวินาศภัยใน ASEAN

๑. ร้อยละ ๖๙ ของผู้บริหารคาดว่า เบี้ยประกันวินาศภัยใน ASEAN จะเพิ่มขึ้นเท่ากับหรือมากกว่า การเพิ่มขึ้นของ GDP ใน ๑๒ เดือนข้างหน้า มีเพียงร้อยละ ๔๓ คิดว่าเบี้ยประกันภัยจะเพิ่มขึ้นมากกว่า การเติบโตของเศรษฐกิจ เนื่องจากเศรษฐกิจที่ซบเซาในประเทศไทยและมาเลเซีย ในขณะที่ประเทศอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และเวียดนามมีอัตราเพิ่มขึ้นของเบี้ยประกันภัยที่สูงอย่างต่อเนื่อง (ร้อยละ ๕.๗-๘.๘)
๒. ในภูมิภาคอาเซียนปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุดต่อความแข็งแกร่งของตลาดประกันวินาศภัย คือ อัตราการเติบโตของเบี้ยประกันภัยที่สูงมาก รองลงมา ได้แก่ ลักษณะประชากรของภูมิภาค และคุณภาพของกฎระเบียบที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน
๓. ในภูมิภาค ASEAN สัดส่วนเบี้ยประกันวินาศภัยต่อ GDP ยังคงอยู่ในระดับต่ำ ประมาณหนึ่งในสามของค่าเฉลี่ยโลก ผู้บริหารส่วนใหญ่คิดว่ามีความเป็นไปได้ที่เบี้ยประกันจะเพิ่มขึ้นในระยะปานกลางตามสถานะตลาดประกันภัยของภูมิภาค ถัดมาคือ การเติบโตอย่างรวดเร็วของคนชั้นกลางซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มลูกค้ารายย่อย เช่นเดียวกับที่ AEC ขยายโอกาสในการทำธุรกิจประกันภัยข้ามพรมแดน
๔. สองในสามของผลสำรวจกล่าวว่า อัตราค่าเบี้ยประกันวินาศภัยในปัจจุบันของกลุ่มลูกค้าองค์กรต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ๓ ปี เป็นผลสะท้อนจากวัฏจักรธุรกิจโลกที่อ่อนตัวลง และความสามารถในการรับประกันภัยต่อที่ยังคงเหลืออยู่มากมาย รวมถึงผลกระทบจากปัจจัยเฉพาะของแต่ละประเทศ เช่น การปลอดภาษี (De-tariffication) สำหรับธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ขนาดใหญ่ หรือการชะลอตัวของการก่อสร้าง ในขณะที่

ธุรกิจประกันภัยกลุ่มลูกค้ารายย่อยนั้นมีความดีกว่า คือ มีเพียงร้อยละ ๕๔ เห็นว่าอัตราค่าเบี้ยประกันปัจจุบันต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ๓ ปี เนื่องจากมีผู้รับประกันภัยน้อยรายกว่า มีข้อจำกัดในการเข้ามาแข่งขันในตลาดสูงกว่า ผู้บริโภคมีความจงรักภักดีมากกว่า และมีการแข่งขันเชิงราคาน้อยกว่า

๕. อัตราค่าเบี้ยประกันวินาศภัยมีแนวโน้มลดลงใน ๑๒ เดือนข้างหน้าโดยเฉพาะกลุ่มลูกค้าองค์กร (ร้อยละ ๖๙ คาดว่าจะลดอัตราค่าเบี้ยประกันลง) แต่ความกดดันในการแข่งขันยังไม่ลดลงในขณะที่ปัจจัยสนับสนุนด้านภาษีจะน้อยลงไปเรื่อยๆ ผู้ให้สัมภาษณ์บางส่วนเห็นว่าจะมีการพัฒนาค่าเบี้ยประกันของผลิตภัณฑ์ใหม่ของกลุ่มลูกค้ารายย่อยมากขึ้น อย่างไรก็ตามร้อยละ ๕๗ คาดว่าอัตราค่าเบี้ยประกันยังคงลดลงใน ๑๒ เดือนข้างหน้า
๖. ร้อยละ ๕๑ ของผลสำรวจเชื่อว่า ความสามารถในการทำกำไรของประกันภัยกลุ่มลูกค้าองค์กรต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ๓ ปี แม้ว่าอัตราสินไหมทดแทน (Loss ratios) จะต่ำลง ซึ่งเกิดจากมีความเชี่ยวชาญในการบริหารความเสี่ยงที่มากขึ้น และจำนวนการฟ้องร้องดำเนินคดีที่ต่ำลง ทำให้ลดภาระจากค่าใช้จ่ายในการขาย (Acquisition expenses) ที่เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕๔ ของผู้บริหารคิดว่าความสามารถในการทำกำไรของประกันภัยกลุ่มลูกค้ารายย่อยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ๓ ปี แม้ว่าภาระดังกล่าวจะน้อยกว่ากลุ่มลูกค้าองค์กร แต่เงินเพื่อมีผลต่อค่าสินไหมทดแทน และจะมีผลกระทบต่อธุรกิจประกันภัยบางประเภท เช่น ประกันภัยรถยนต์ และสุขภาพ
๗. ในช่วง ๑๒ เดือนข้างหน้า ร้อยละ ๖๙ ของผู้บริหารคิดว่ากลุ่มลูกค้าองค์กรจะมีแนวโน้มความสามารถในการทำกำไรลดลง ในขณะที่ร้อยละ ๔๓ ของผู้บริหารคิดว่ากลุ่มลูกค้ารายย่อยจะมีความสามารถในการทำกำไรลดลงเช่นกัน ทั้งที่พฤติกรรมเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนยังคงเดิม แนวโน้มความสามารถในการทำกำไรของการประกันภัยกลุ่มลูกค้ารายย่อยจะดีกว่า เนื่องจากความเข้มงวดในการรับประกันภัย วินัยในการจ่ายเบี้ยประกันภัย (cost discipline) อัตราการเติบโตของค่าเบี้ยประกันภัย และกำไรที่เพิ่มขึ้นจากการกำหนดราคาตามระดับความเสี่ยง (Risk based pricing)
๘. ร้อยละ ๖๙ ของผู้ให้สัมภาษณ์ไม่คาดหวังว่าจะมีการควบรวมกิจการใน ๑๒ เดือนข้างหน้า อย่างไรก็ตามในระยะปานกลางก็ค่อนข้างยากที่บริษัทประกันภัยจะสามารถเพิ่มทุนให้รองรับเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำใหม่ที่อิงกับระดับความเสี่ยง (Risk based capital requirements)

มาตรการกระตุ้นการรับรู้ AEC ในปัจจุบัน ตลาดประกันวินาศภัยในภูมิภาค ASEAN และการติดตามความเปลี่ยนแปลงด้านทัศนคติ สรุปได้ตามตารางที่ ๑ และ ๒ ดังนี้

ตารางที่ ๑ สรุปผลสำรวจความคิดเห็น AEC ด้านประกันภัย

(สัดส่วนผู้เห็นด้วย ปี ๒๕๖๐)

	ผู้เห็นด้วย (%)
ความแตกต่างด้านกฎระเบียบเป็นอุปสรรคสำคัญในการรวมตัวของ AEC	๙๔
กรอบกฎเกณฑ์ร่วมของ AEC เป็นประโยชน์	๘๖
การดำรงเงินกองทุนจะเพิ่มขึ้นเป็นผลจาก AEC	๖๙
ขาดทิศทางที่ชัดเจนในการรวมตัว AEC ด้านประกันภัย	๘๓
มอง AEC เชิงบวกต่อธุรกิจประกันภัยใน ๕ ปี ข้างหน้า	๔๙
มอง AEC เชิงบวกต่อตลาดประกันภัยในประเทศ (ภาพรวม)	๖๓
บริษัทประกันภัยจะได้ประโยชน์มากที่สุดจาก AEC	๕๗
อัตราค่าเบี้ยประกันต่อ GDP ของบริษัทประกันภัยในประเทศจะสูงขึ้นจากผลของ AEC	๕๑
AEC ไม่ใช่อุปสรรคต่อธุรกิจประกันภัยในอีก ๕ ปี ข้างหน้า	๗๔
AEC จะเพิ่มระดับการแข่งขันของตลาดประกันภัยในประเทศ	๙๕

ตารางที่ 2 สรุปผลสำรวจความคิดเห็นตลาดประกันวินาศภัยของ ASEAN ในปัจจุบัน และแนวโน้มอนาคต (สัดส่วนผู้เห็นด้วย ปี ๒๕๖๐)

	ผู้เห็นด้วย (%)
ค่าเบี้ยประกันภัยจะเติบโตมากกว่า GDP*	๔๓
ค่าเบี้ยประกันภัยในปัจจุบันค่อนข้างต่ำ**	
-กลุ่มลูกค้ารายย่อย	๕๔
-กลุ่มลูกค้าองค์กร	๖๖
ค่าเบี้ยประกันภัยในอนาคตจะลดลง*	
-กลุ่มลูกค้ารายย่อย	๕๗
-กลุ่มลูกค้าองค์กร	๖๙
กำไรของธุรกิจประกันภัยในปัจจุบันอยู่ในระดับต่ำ**	
-กลุ่มลูกค้ารายย่อย	๕๔
-กลุ่มลูกค้าองค์กร	๕๑
กำไรของธุรกิจประกันภัยในอนาคตจะลดลง*	
-กลุ่มลูกค้ารายย่อย	๔๓
-กลุ่มลูกค้าองค์กร	๖๙
บริษัทประกันภัยจะควบรวมกิจการ*	๓๑
ต่างชาติ (ที่ไม่ใช่ ASEAN) จะมีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้น*	๓๔

*เทียบกับ ๑๒ เดือนข้างหน้า **เทียบกับค่าเฉลี่ย ๓ ปี

GDP Growth ของประเทศใน ASEAN สูงกว่าค่าเฉลี่ยโลก

ปี ๒๕๕๙ ใน ๑๐ ประเทศของภูมิภาค ASEAN ประกอบด้วยประเทศสมาชิกผู้เริ่มก่อตั้ง ๕ ประเทศ ได้แก่ ประเทศไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ รวมกับอีก ๕ ประเทศ ได้แก่ ประเทศบรูไน กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม มีประชากรรวมทั้งหมด ๖๔๐ ล้านคน และมี GDP รวม ๒.๕ ล้านล้านเหรียญสหรัฐ คิดเป็นร้อยละ ๓.๔ ของโลก ขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับที่ ๖ ของโลก รองจากสหภาพอังกฤษ โดยมี ๕ ประเทศ (ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ ไทย และเวียดนาม) ที่มีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ (ปรับจากอัตราเงินเฟ้อ ระหว่างปี ๒๐๑๑-๒๐๑๖ ร้อยละ ๕.๑ แล้ว) มากกว่าของเศรษฐกิจโลกอยู่ร้อยละ ๑.๖ และคาดว่าความแตกต่างของการเติบโตทางเศรษฐกิจจะยังคงมีอยู่ต่อไป

ความสามารถในการฟื้นตัวของอัตราการเติบโตของ GDP ของประเทศใน ASEAN ท่ามกลางความผันผวนด้านนโยบายเศรษฐกิจโลกที่มากขึ้น

แนวโน้มเศรษฐกิจพื้นฐานของภูมิภาค ASEAN จะได้รับผลกระทบจากความผันผวนของเศรษฐกิจโลก ภัยคุกคามจากนโยบายการกีดกันทางการค้าของสหรัฐอเมริกาที่มีผลต่อการส่งออกของบางประเทศในภูมิภาค ASEAN ซึ่งเกินดุลทางการค้ากับสหรัฐอเมริกา สถานการณ์การเงินโลกที่ตึงตัวมากขึ้นจากการใช้นโยบายการเงินตึงตัวของ US Federal Reserve และมาตรการการคลังที่ยังไม่เพียงพอ นอกจากนั้นการดำเนินนโยบายการเงินแบบเข้มงวดทำให้เกิดความเสี่ยงของเงินทุนไหลออก และเพิ่มความผันผวนในตลาดเงินมากขึ้น

ส่วนผลกระทบในเชิงบวกถึงแม้ว่าจะเกิดสงครามการค้า พบว่ามีสัญญาณการฟื้นตัวของการค้าโลก และราคาสินค้าโภคภัณฑ์ นอกจากนี้คาดว่าอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศจีนและญี่ปุ่นจะยังคงที่ ซึ่งจะส่งผลต่อเป้าหมายอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของภูมิภาค ASEAN การฟื้นตัวของอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจเกิดมาจากอุปสงค์ภายในประเทศและการใช้จ่ายภาครัฐที่สูงขึ้น โดยเฉพาะในประเทศฟิลิปปินส์

ภาพรวมตลาด (Market Overview)

อัตราค่าเบี่ยงแปรกันภัยต่อ GDP (Penetration Rate) ของภูมิภาค ASEAN จะสูงขึ้น

ในภูมิภาค ASEAN เบี่ยงแปรกันชีวิตมีสัดส่วนร้อยละ ๗๓ ของเบี่ยงแปรกันทั้งหมด (เทียบกับร้อยละ ๕๕ ของเบี่ยงแปรกันโลก) อย่างไรก็ตามอัตราเบี่ยงแปรกันชีวิตต่อ GDP ยังคงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโลก (ร้อยละ ๒.๔ เทียบกับ ร้อยละ ๓.๕)

ในปี ๒๕๖๐ ช่วงห่างของอัตราเบี่ยงแปรกันวินาศภัยต่อ GDP เพิ่มมากขึ้นจากปี ๒๕๕๙ โดยค่าเบี่ยงแปรกันวินาศภัยมีสัดส่วนเพียงร้อยละ ๑ ของ GDP หรือประมาณหนึ่งในสามของค่าเฉลี่ยโลก (ร้อยละ ๒.๘)

ในปี ๒๕๕๔-๒๕๕๙ ช่วงห่างดังกล่าวแคบกว่านี้ เนื่องจากตลาดประกันวินาศภัยใน ASEAN ขยายตัวเร็วกว่าการเติบโตของ GDP (ร้อยละ ๖.๑ เทียบกับร้อยละ ๕.๑) ส่วนตลาดประกันชีวิตใน ASEAN มีการขยายตัวร้อยละ ๙.๒ ต่อปี ซึ่งขยายตัวมากกว่าการเติบโตของเศรษฐกิจในภูมิภาค

ใน ASEAN มี ๓ ประเทศที่มีขนาดของตลาดประกันภัยใหญ่ที่สุด ได้แก่ ประเทศไทย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย ซึ่งทั้งสามประเทศมีจำนวนเบี่ยงแปรกันและกรรมธรรม์ใกล้เคียงกัน และมีส่วนแบ่งตลาดรวมกันเกือบ ๓ ใน ๔ (ร้อยละ ๗๓) ของเบี่ยงแปรกันรวมของ ASEAN (ทั้งประกันชีวิตและประกันวินาศภัย)

ในตลาดประกันวินาศภัยของ ๖ ประเทศที่ใหญ่ที่สุดใน ASEAN ประกันภัยรถยนต์ครองส่วนแบ่งการตลาดสูงสุดในทุกประเทศ (ยกเว้นฟิลิปปินส์) ซึ่งในประเทศไทยและมาเลเซียประกันภัยรถยนต์มีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุด ส่วนในประเทศฟิลิปปินส์และอินโดนีเซีย ประกันภัยทรัพย์สินมีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุด

ภาพรวมของโครงการ AEC

AEC เปิดตัวอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ โดยมีความมุ่งหวังที่จะสร้างตลาดที่เป็นหนึ่งเดียว และทำให้ข้อจำกัดในเชิงเศรษฐกิจเหลือน้อยที่สุดเพื่อสนับสนุนการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ (รวมทั้งประกันภัย) การลงทุน เงินทุน และแรงงานฝีมือ

องค์ประกอบสำคัญ ๕ ด้าน ของ Blueprint ๒๕๖๘

ผู้นำของประเทศใน ASEAN ได้ร่าง AEC Blueprint ๒๕๖๘ ในการประชุมสุดยอดผู้นำครั้งที่ ๒๗ ที่กัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย เพื่อเป็นแนวทางกลยุทธ์ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๘ ของ ASEAN โดยมีองค์ประกอบสำคัญ ๕ ด้าน ได้แก่

๑. เศรษฐกิจที่มีการรวมตัว และเชื่อมโยงในระดับสูงเพื่อสนับสนุนการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ เงินลงทุน และแรงงานฝีมือใน ASEAN
๒. มีความสามารถในการแข่งขัน มีนวัตกรรม และ พลวัต
๓. ส่งเสริมการเชื่อมโยงด้านเศรษฐกิจ และการรวมตัวรายสาขา
๔. ความสามารถในการปรับตัวครอบคลุมทุกภาคส่วน และมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง
๕. การเป็นส่วนสำคัญของประชาคมโลก

บริการด้านประกันภัย ๔ รูปแบบที่จะเปิดเสรี

การเปิดตลาดเสรีสำหรับธุรกิจประกันภัย ประกอบไปด้วย ๔ รูปแบบ

๑. การเคลื่อนย้ายบริการของการค้าข้ามพรมแดน เช่น ผู้รับประกันที่ตั้งถิ่นฐานในประเทศสิงคโปร์สามารถออกกรรมธรรม์ประกันภัยให้แก่ผู้ถือกรรมธรรม์ประกันภัยที่อยู่ในประเทศอินโดนีเซียได้
๒. การทำธุรกิจประกันข้ามพรมแดน เช่น คนมาเลเซียที่เดินทางท่องเที่ยวในประเทศสิงคโปร์สามารถซื้อกรรมธรรม์ประกันภัยในประเทศสิงคโปร์ได้

๓. การมีอยู่ซึ่งสถานะทางการค้า เช่น ผู้รับประกันซึ่งตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยสามารถออกกรมธรรม์ประกันภัยในประเทศเวียดนามผ่านสาขาย่อยในประเทศเวียดนามได้

๔. การดำรงตนอยู่ของบุคคลธรรมดา เช่น ผู้รับประกันซึ่งตั้งถิ่นฐานในประเทศสิงคโปร์สามารถจัดการค่าสินไหมทดแทนผ่านพนักงานที่ทำงานอยู่ในประเทศฟิลิปปินส์ได้

ปัญหาที่สำคัญและเป็นอุปสรรคมากที่สุดอย่างหนึ่ง คือ ขาดกรอบทางด้านกฎเกณฑ์ร่วมกัน ซึ่งส่งผลให้ผู้รับประกันที่ต้องทำธุรกิจข้ามพรมแดนต้องเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติไปตามดุลพินิจของประเทศท้องถิ่นนั้น ๆ

การเปิดเสรีประกันภัย : สู่เป้าหมายปี ๒๕๖๓ (Insurance liberalization)

ในขณะนี้ยังไม่มีความแน่นอนว่าการเปิดเสรีประกันภัยจะเริ่มดำเนินการเมื่อใด แต่ปี ๒๕๖๓ ถูกตั้งเป้าเป้าหมายสำหรับธุรกิจประกันภัย โดยยังไม่มีตารางเวลาที่ชัดเจน ผู้นำ ASEAN ตกลงกันว่าการเปิดเสรีในภาคบริการทางการเงินจะขึ้นอยู่กับความตั้งใจเชิงนโยบายของแต่ละประเทศตามลักษณะความแตกต่างทางเศรษฐกิจและระดับการพัฒนาในภาคส่วนทางการเงิน และในส่วนของประกันภัยนั้นการปกป้องลูกค้าคือความสำคัญลำดับแรกของผู้กำหนดนโยบายและผู้กำกับดูแล

การทำธุรกิจประกันภัยข้ามพรมแดนจะเป็นลำดับแรกในสี่รูปแบบของการส่งมอบบริการที่จะเปิดเสรีเนื่องจากผลิตภัณฑ์ประกันภัยมีความเข้าใจได้ง่าย และเป็นสินค้ามาตรฐาน เช่น ประกันรถยนต์ หรือ ประกันชีวิตชั่วระยะเวลา (Term life insurance) โดยประเทศสมาชิก AEC ยืนยันซ้ำในข้อตกลงว่าจะเปิดเสรีประกันภัยทางทะเล ทางอากาศ และการขนส่ง การประกันภัยต่อและการประกันต่อช่วง (Reinsurance and retrocession) เช่นเดียวกับการประกันภัยพิบัติ (Catastrophe insurance) เป็นอันดับแรก

ปัญหาพื้นฐานที่ทำลายการบูรณาการของ AEC คือ การไม่มีองค์กรระดับนานาชาติ (Supranational body) ที่มีอำนาจในการผลักดันมาตรการในการเปิดเสรีประกันภัย การจัดการผลประโยชน์ร่วมของแต่ละประเทศกับการปกป้องลูกค้าทำได้ยากลำบาก มีผลให้การบูรณาการของ AEC เกิดขึ้นได้ช้า ซึ่งธุรกิจประกันภัยมีจุดเปราะบางหลายจุดตั้งแต่การคุ้มครองผู้บริโภค จนถึงการเคลื่อนย้ายเงินทุน

สรุปสาระสำคัญของรายงาน Asian Insurance pulse project 2018

ข้อมูลการสำรวจมาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูง ๔๑ ประเทศ โดยมีการรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนมิถุนายน ถึง กันยายน ปี ๒๕๖๑

ช่องว่างในการคุ้มครองของการประกันวินาศภัยในภูมิภาค ASEAN

๑. ร้อยละ ๘๐ ของผู้บริหารที่ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่า ช่องว่างในการคุ้มครองของการประกันวินาศภัยเป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ และพัฒนาการทางสังคม ความสูญเสียจากภัยพิบัติที่ไม่ได้รับความคุ้มครองจะมีผลทางลบต่อฐานะการคลังของประเทศ และความสามารถในการฟื้นตัวจากภัยพิบัติ ซึ่งอัตราความสูญเสียดังกล่าวจะเติบโตเร็วกว่าการเติบโตของ GDP เนื่องจากการกระจุกตัวของภาคเมืองและการกระจุกตัวของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น

๒. ร้อยละ ๙๑ ของผู้ให้สัมภาษณ์เห็นด้วยกับการที่ภาครัฐจะมีบทบาทมากขึ้นในการแก้ไขปัญหาช่องว่างในการคุ้มครองดังกล่าว โดยมีข้อเสนอแนะเรื่องโครงการเงินอุดหนุน (เช่น ในภาคการเกษตร) มาตรการจูงใจทางภาษี ประกาศและข้อบังคับที่เกี่ยวกับการประกันภัย การรณรงค์ให้เกิดการตระหนักรู้และการศึกษา นโยบายที่เหมาะสมระหว่างการคุ้มครองผู้บริโภคและการพัฒนาตลาด รวมถึงการประกันภัยทรัพย์สินของรัฐและความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาภัยธรรมชาติ

๓. ร้อยละ ๖๑ ของผู้ให้สัมภาษณ์เชื่อว่า ธุรกิจประกันภัยยังดำเนินการไม่เพียงพอในการลดช่องว่างความคุ้มครอง และจุดอ่อนที่มีการกล่าวถึงมากที่สุด คือ ความล้มเหลวในการทำให้เกิดการตระหนักรู้ทั้งในด้านความสูญเสียและการแก้ไขปัญหาความเสี่ยงที่เกิดขึ้น เช่นเดียวกับการขาดแคลนนวัตกรรมและผลิตภัณฑ์ประกันภัยที่เหมาะสม

๔. สำหรับช่องว่างในการคุ้มครองนั้น ระบบการดูแลสุขภาพ (healthcare) ได้รับการกล่าวถึงจากผู้ให้สัมภาษณ์มากที่สุด เนื่องจากรายได้ของประชากรต่อหัวสูงขึ้น และความคาดหวังของผู้บริโภคที่สูงขึ้น อัตราเงินเฟ้อของบริการทางการแพทย์ และในบางประเทศประชากรได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (ageing population) การเข้าถึงระบบสาธารณสุขภาครัฐมีอยู่อย่างจำกัดและไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชากรได้ รองลงมา ได้แก่ ภัยธรรมชาติ ซึ่งมีผลกระทบต่อความสูญเสียทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก และโดยทั่วไปยังไม่มี การรับประกันภัยธรรมชาติในภูมิภาค ASEAN รวมถึงความเสียหายที่เกิดต่องบประมาณของรัฐ การออมของภาคเอกชน และการดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง ส่วนปัจจัยถัดมา คือ ทรัพย์สินโดยเฉพาะที่อยู่อาศัย การตระหนักรู้ของเจ้าของบ้านในเรื่องความเสี่ยงยังอยู่ในระดับต่ำ

๕. สำหรับประเทศที่มีความอ่อนแอในการรับมือกับช่องว่างในการคุ้มครอง ประเทศอินโดนีเซียได้รับการกล่าวถึงมากที่สุด เนื่องจากความเสียหายที่เกิดจากภัยธรรมชาติ รองลงมา ได้แก่ ฟิลิปปินส์ ซึ่งเผชิญกับได้ฝนขนาดใหญ่และความเสียหายจากน้ำท่วม ส่วนประเทศที่มีเศรษฐกิจขนาดเล็ก ได้แก่ ประเทศกัมพูชา ลาว และ เมียนมาร์ เป็นประเทศที่มีความอ่อนแอในการรับมือมากที่สุด ทั้งความสูญเสียจากภัยน้ำท่วม และการไม่มีระบบ จ่ายเงินสมทบล่วงหน้า (ภาครัฐหรือเอกชน) ของระบบการดูแลสุขภาพ

๖. ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ชี้ให้เห็นว่า การขาดความตระหนักรู้ การศึกษาและความรู้ทางการเงิน เป็นรากเหง้าของปัญหาช่องว่างในการคุ้มครองการประกันวินาศภัยในภูมิภาคนี้ ประชากรจำนวนมาก ยังไม่ได้ตระหนักถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง และบทบาทหน้าที่ของการประกันภัยในการบรรเทาความเสี่ยง รองลงมา ได้แก่ วัฒนธรรมและกระบวนการทางความคิด ในหลายประเทศประชาชนจะเชื่อเรื่องโชคชะตาและ มักจะคิดว่ารัฐบาลเป็นแหล่งเงินกู้ยืมแหล่งสุดท้าย ปัจจัยต่อมาคือ การขาดความสามารถในการใช้จ่ายเงิน แม้ว่าประเทศส่วนใหญ่ใน ASEAN จะยากจน และเบี้ยประกันจะถูกปรับให้สูงขึ้นตามค่าใช้จ่ายในการจัดจำหน่าย (distribution costs) แต่ผู้ให้สัมภาษณ์จำนวนมากเชื่อว่า คนจะเต็มใจซื้อประกันภัยหากมีความเข้าใจในผลิตภัณฑ์ ประกันภัยและผลประโยชน์ที่จะได้รับ

๗. เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น ดิจิตอล เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการช่วยลดช่องว่างในการคุ้มครอง ประกันวินาศภัยในภูมิภาค ASEAN คนรุ่นใหม่เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้าน ITและเป็นการเปิดช่องทางใหม่ ในการซื้อและใช้ผลิตภัณฑ์ประกันภัย รองลงมา ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้มากขึ้น บริษัทประกันภัยในหลายประเทศไม่ได้เสนอผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างเหมาะสม ทั้งด้านราคาและความคุ้มครองแก่กลุ่มประชากร ปัจจัยต่อมาคือ การผลักดันให้รัฐบาลปรับปรุงการทำให้และซื้อ ประกันภัยของลูกค้ารายย่อย (retail insurance) และการประกันภัยกลุ่ม (wholesale insurance) โดยเสนอให้ เป็นโครงการภาคบังคับซึ่งมีจำนวนผู้เอาประกันภัยที่มีขนาดใหญ่พอและสามารถรับความเสี่ยงร่วมกันได้

สถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มของตลาดประกันวินาศภัยใน ASEAN

๑. อัตราการเติบโตอย่างมากของเบี้ยประกัน เป็นจุดแข็งที่สำคัญที่สุดของการประกันวินาศภัยในภูมิภาค ASEAN รองลงมา ได้แก่ ลักษณะประชากรศาสตร์ที่มีประชากรในวัยหนุ่มสาวเมื่อเทียบกับตลาดที่โตเต็มที่แล้ว (matured markets) ในทวีปยุโรป เอเชียตะวันออก และอเมริกาเหนือ ปัจจัยถัดมาคือ การเติบโตของชนชั้นกลาง ซึ่งเมื่อครอบครัวยังมีความมั่งคั่งเพิ่มขึ้น การตระหนักรู้ในเรื่องประกันภัยก็เพิ่มมากขึ้นด้วย

๒. เทคโนโลยีดิจิตอลและการวิเคราะห์ขั้นสูงจะมีโอกาสเกิดขึ้นมากที่สุดในระยะปานกลางสำหรับตลาด ประกันวินาศภัยในภูมิภาค ASEAN เพื่อให้การซื้อประกันทำได้ง่ายขึ้น รองลงมา ได้แก่ อัตราค่าเบี้ยประกันวินาศ ภัยต่อ GDP อยู่ในระดับต่ำ กล่าวคือ ต่ำกว่าหนึ่งในสามของค่าเฉลี่ยโลก ปัจจัยถัดมา ได้แก่ การประกันภัย สำหรับผู้มีรายได้น้อย (microinsurance) ซึ่งสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยลดต้นทุนในการขายประกันภัยและ การชำระค่าสินไหมทดแทน

๓. สองในสามของผู้ให้สัมภาษณ์ (เช่นเดียวกับรายงานของปี ๒๕๖๐) เชื่อว่า อัตราค่าเบี้ยประกันวินาศภัย ปัจจุบันในกลุ่มลูกค้าองค์กรต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ๓ ปี ซึ่งสะท้อนวัฏจักรของตลาดทั่วโลกที่อ่อนตัว และความสามารถในการประกันภัยต่อที่ยังคงเหลืออยู่มากมาย อันเป็นผลจากปัจจัยเฉพาะของแต่ละประเทศ เช่น การผ่อนคลายการกำกับ (De-tariffication) ของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ขนาดใหญ่ หรือการชะลอตัวลงของธุรกิจก่อสร้าง ผลสำรวจของอัตราค่าเบี้ยประกันภัยส่วนบุคคลมีแนวโน้มดีขึ้นจากรายงานปี ๒๕๖๐ คือ ร้อยละ ๔๒ เทียบกับร้อยละ ๕๔ ในปี ๒๕๖๐ ซึ่งอัตราค่าเบี้ยประกันภัยปัจจุบันต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ๓ ปี โดยมีปัจจัยพื้นฐานคือการประกันภัยกลุ่มลูกค้ารายย่อยโดยทั่วไปจะมีลักษณะที่มีผู้รับประกันภัยน้อยรายกว่า มีข้อจำกัดในการเข้ามาแข่งขันในตลาดสูงกว่า ลูกค้ามีความจงรักภักดีและมีการแข่งขันที่ไม่ใช่ราคา (เช่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์) ในระดับที่สูงกว่า

๔. แนวโน้มการกำหนดราคาใน ๑๒ เดือนข้างหน้ามีลักษณะผสม กล่าวคือ กลุ่มลูกค้าองค์กร ร้อยละ ๔๙ (ลดลงจากร้อยละ ๖๙ ในปี ๒๕๖๐) คาดว่าจะลดอัตราค่าเบี้ยประกันลง ความกดดันในการแข่งขันยังไม่ลดลง ในขณะที่ปัจจัยสนับสนุนด้านภาษีจะน้อยลงไปเรื่อย ๆ แต่ภาพจะแตกต่างกันไปสำหรับในกลุ่มลูกค้ารายย่อยคือ มีเพียงร้อยละ ๒๓ (ลดลงอย่างมากจากร้อยละ ๕๗ ในปี ๒๕๖๐) คาดว่าจะมีความกดดันด้านอัตราภาษีมุมมองที่เป็นบวกมากขึ้นแสดงถึงการฟื้นตัวดีขึ้นจากปีก่อนจากการผ่อนคลายการกำกับ (De-tariffication) ในมาเลเซีย รวมถึงความจำเป็นและขนาดของการปรับค่าเบี้ยประกันภัยเพื่อรองรับค่าสินไหมทดแทนที่สูงขึ้น

๕. ร้อยละ ๕๘ ของผลสำรวจ (เทียบกับร้อยละ ๕๑ ในปี ๒๕๖๐) เชื่อว่า ความสามารถในการทำกำไรของลูกค้ากลุ่มธุรกิจจะต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ๓ ปีที่ผ่านมา แม้ว่าอัตราสินไหมทดแทน (Loss ratios) จะต่ำลง ซึ่งเกิดจากความเชี่ยวชาญในการบริหารความเสี่ยงที่มากขึ้น และระดับการฟ้องร้องดำเนินคดีที่ต่ำลง และค่าใช้จ่ายในการขายที่เพิ่มขึ้น (Acquisition expenses) รวมถึงจำนวนรายของความเสียหายขนาดใหญ่ในปัจจุบันที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไร และมีเพียงร้อยละ ๓๖ (เทียบกับร้อยละ ๕๔ ในปี ๒๕๖๐) ของผู้บริหารคิดว่าความสามารถในการทำกำไรของลูกค้ากลุ่มบุคคลต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ๓ ปี ซึ่งสะท้อนถึงผลกระทบที่เกิดจากอุบัติเหตุส่วนบุคคล การประกันการท่องเที่ยวและที่อยู่อาศัย เช่นเดียวกับความสามารถในการทำกำไรสูงของธุรกิจประกันภัยธณกิจ (bancassurance business)

๖. ร้อยละ ๕๕ ของผู้บริหาร (เทียบกับร้อยละ ๖๙ ในปี ๒๕๖๐) คิดว่าความสามารถในการทำกำไรของลูกค้ากลุ่มธุรกิจ ยังคงมีแนวโน้มลดลงในช่วง ๑๒ เดือนข้างหน้า ซึ่งเป็นผลมาจากค่าสินไหมทดแทน ที่คาดว่าจะสูงขึ้น ขณะที่ปัจจัยอื่น เช่น ลักษณะการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนยังคงเหมือนเดิม ส่วนภาพรวมของการประกันภัยรายย่อยจะเหมือนเดิมหรือดีกว่าในช่วง ๑๒ เดือนข้างหน้า (ร้อยละ ๖๔ เทียบกับร้อยละ ๕๗ ในปี ๒๕๖๐) เนื่องจากความเข้มงวดในการรับประกันภัย ประสิทธิภาพจากการใช้เทคโนโลยี อัตราการเติบโตของค่าเบี้ยประกันที่ภัยสูง และความสามารถในการทำกำไรที่มากขึ้นจากการกำหนดราคาบนพื้นฐานความเสี่ยง

๗. ร้อยละ ๕๖ ของผู้ให้สัมภาษณ์ (เทียบกับร้อยละ ๓๑ ในปี ๒๕๖๐) คาดหวังว่าจะเกิดการควบรวมกิจการใน ๑๒ เดือนข้างหน้า สำหรับผู้รับประกันในประเทศค่อนข้างเป็นไปได้ยากที่จะสามารถเพิ่มเงินกองทุนให้รองรับเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำใหม่ที่อิงกับพื้นฐานความเสี่ยง การไม่ออกใบอนุญาตให้กับรายใหม่ในหลายประเทศเป็นปัจจัยอื่นที่ทำให้เกิดการกระจุกตัวทางการตลาดมากขึ้น เนื่องจากเกิดการควบรวมกิจการ

๘. สำหรับการลำดับความสำคัญของกลยุทธ์ทางธุรกิจในภูมิภาค ASEAN ผู้บริหารได้กำหนดวาระในการพัฒนาธุรกิจ ๓-๕ ปีข้างหน้า อันดับแรก ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล รองลงมา คือ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ การบริหารและรักษาคนเก่งไว้ในองค์กร

ในปี ๒๕๖๑ ได้มีการสำรวจมาตรการกระตุ้นการรับรู้ของตลาดประกันวินาศภัยในภูมิภาค ASEAN เพื่อศึกษาว่ามีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติไปจากปี ๒๕๖๐ หรือไม่ ผลการสำรวจพบว่า มาตรการกระตุ้นที่แตกต่างจากปี ๒๕๖๐ อย่างมีนัยสำคัญ สรุปได้ดังนี้

- การประเมินอัตราค่าเบี้ยประกันภัยปัจจุบันได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้นทั้งกลุ่มลูกค้ารายย่อยและลูกค้าองค์กร
- ผู้บริหาร ๒-๓ รายคาดว่าจะมีแรงกดดันต่ออัตราอัตราค่าเบี้ยประกันภัยและผลกำไรของธุรกิจ
- ผู้บริหารส่วนใหญ่คาดว่าจะมีแรงผลักดันให้เกิดการควบรวมกิจการ (market consolidation)

ตาราง สรุปข้อมูลสำคัญของตลาดประกันวินาศภัยของ ASEAN ในปัจจุบัน และแนวโน้มอนาคต

	สัดส่วนผู้เห็นด้วย (%)	
	๒๕๖๑	๒๕๖๐
ค่าเบี้ยประกันภัยจะเติบโตมากกว่า GDP*	๓๘	๔๓
ค่าเบี้ยประกันภัยในปัจจุบันค่อนข้างต่ำ**		
-กลุ่มลูกค้ารายย่อย	๔๒	๕๔
-กลุ่มลูกค้าองค์กร	๖๑	๖๖
ค่าเบี้ยประกันภัยในอนาคตจะลดลง*		
-กลุ่มลูกค้ารายย่อย	๒๓	๕๗
-กลุ่มลูกค้าองค์กร	๔๙	๖๙
กำไรของธุรกิจประกันภัยในปัจจุบันอยู่ในระดับต่ำ**		
-กลุ่มลูกค้ารายย่อย	๓๖	๕๔
-กลุ่มลูกค้าองค์กร	๕๘	๕๑
กำไรของธุรกิจประกันภัยในอนาคตจะลดลง*		
-กลุ่มลูกค้ารายย่อย	๓๖	๔๓
-กลุ่มลูกค้าองค์กร	๕๕	๖๙
บริษัทประกันภัยจะควบรวมกิจการ*	๕๖	๓๑
ต่างชาติ (ที่ไม่ใช่ ASEAN) จะมีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้น*	๓๕	๓๔

*เทียบกับ ๑๒ เดือนข้างหน้า **เทียบกับค่าเฉลี่ย ๓ ปี

ภาพรวมของตลาด (Market Overview)

ASEAN มีอัตราการเติบโตของ GDP สูงกว่าค่าเฉลี่ยโลก

ในปี ๒๕๖๐ ประเทศ ASEAN ๑๐ ประเทศ ประกอบด้วยประเทศสมาชิกผู้เริ่มก่อตั้ง ๕ ประเทศ ได้แก่ ประเทศไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ รวมกับอีก ๕ ประเทศ ได้แก่ ประเทศบรูไน กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม มีประชากรทั้งหมดประมาณ ๖๔๓ ล้านคน มี GDP รวมประมาณ ๒.๘ ล้านล้านเหรียญสหรัฐ เท่ากับร้อยละ ๓.๕ ของโลก มีขนาดของเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับที่ ๕ ของโลก อยู่ระหว่างประเทศเยอรมนี (อันดับ ๔) และประเทศอินเดีย (อันดับ ๖) โดยมี ๕ ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ ไทย และเวียดนาม) ที่มีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ (ปรับจากอัตราเงินเฟ้อระหว่างปี ๒๕๕๕-๒๕๖๐ ร้อยละ ๕.๒ แล้ว) มากกว่าของเศรษฐกิจโลกอยู่ร้อยละ ๑.๗ และคาดว่าความแตกต่างของการเติบโตทางเศรษฐกิจจะยังคงมีอยู่ต่อไป

อัตราค่าเบี้ยประกันวินาศภัยต่อ GDP ของ ASEAN ชบเซาลง

เบี้ยประกันของธุรกิจประกันชีวิตใน ASEAN คิดเป็นร้อยละ ๗๓ ของเบี้ยประกันทั้งหมด เปรียบเทียบกับทั่วโลกที่มีสัดส่วนร้อยละ ๕๔ อย่างไรก็ตามอัตราค่าเบี้ยประกันวินาศภัยต่อ GDP ยังคงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโลก (ร้อยละ ๒.๗ เทียบกับร้อยละ ๓.๓)

ในปี ๒๕๖๐ ช่วงห่างในธุรกิจประกันวินาศภัยเพิ่มมากขึ้น อัตราค่าเบี้ยประกันวินาศภัยต่อ GDP ลดลงเหลือร้อยละ ๐.๙ หรือประมาณหนึ่งในสามของค่าเฉลี่ยโลก (ร้อยละ ๒.๘) ในช่วงปี ๒๕๕๕-๒๕๖๐ ธุรกิจประกันวินาศภัยใน ASEAN เติบโตเร็วกว่าเศรษฐกิจ ASEAN เล็กน้อย (ที่ร้อยละ ๕.๗) อัตราค่าเบี้ยประกันวินาศภัยต่อ GDP เติบโตอย่างมีเสถียรภาพที่ร้อยละ ๙.๖ ต่อปี ซึ่งขยายตัวเร็วกว่าเศรษฐกิจของภูมิภาคนี้ ขณะที่อัตราค่าเบี้ยประกันชีวิตต่อ GDP เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และช่วยลดช่องว่างลงเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยโลก

ใน ASEAN มี ๓ ประเทศที่มีขนาดของตลาดประกันภัยใหญ่ที่สุด ได้แก่ ประเทศสิงคโปร์ ไทย และ อินโดนีเซีย ซึ่งทั้งสามประเทศมีจำนวนเบี้ยประกันภัยและกรมธรรม์ประกันภัยใกล้เคียงกัน และมีส่วนแบ่งตลาดรวมกันเกือบ ๓ ใน ๔ (ร้อยละ ๗๔) ของเบี้ยประกันภัยรวมของ ASEAN (ทั้งประกันชีวิตและประกันวินาศภัย)

ในตลาดประกันวินาศภัยของ ๖ ประเทศที่ใหญ่ที่สุดใน ASEAN ประกันรถยนต์มีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุด (ยกเว้นฟิลิปปินส์) ซึ่งในประเทศไทยและมาเลเซียประกันภัยรถยนต์มีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุด ส่วนในประเทศไทยฟิลิปปินส์และอินโดนีเซีย ประกันภัยทรัพย์สินมีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุด
